

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **I. V.**, zast. Mgr. Radimem Němečkem, advokátem se sídlem Kollárova 447, Uherské Hradiště, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2020, čj. KUOK 15028/2020, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 27. 9. 2023, čj. 72 A 13/2020-59,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V této věci Nejvyšší správní soud rozhoduje již podruhé. Žalobce v roce 2019 řídil ve Zlíně automobil. Na jedné z křižovek ho upozoroval policista, který v tu chvíli držel službu v neoznačeném automobilu. Žalobce v křižovatce podjel auto před ním, které odbočovalo vlevo a pokračoval v jízdě. Hlídkující policista se domníval, že žalobce držel v levé ruce u levého ucha telefon, a tak se za ním vydal, po chvíli oba zastavili a začali možný přestupek řešit. Žalobce nesouhlasil s vyřízením přestupku na místě, proto policista sepsal oznámení o přestupku a ten byl nakonec projednán ve správním řízení. Motivem celého řízení na všech úrovních je žalobcův nesouhlas s tím, že telefon vůbec držel a že by tuto skutečnost použité důkazy dostatečně prokazovaly.

[2] Po vyřešení procesních záležitostí souvisejících s funkcemi, které žalobce v té době zastával (senátor a člen zastupitelstev města Zlín a Zlínského kraje), ve věci rozhodoval Magistrát města Přerova v prvním stupni a o odvolání žalobce pak Krajský úřad Olomouckého kraje (žalovaný). Závěry z rozhodnutí správních orgánů byly následující. Žalobce se dopustil přestupku [podle § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)]

tím, že při jízdě vozidlem držel v ruce telefonní přístroj. Za to mu byla uložena pokuta 1 700 Kč. Dva důkazy prokázaly spáchání přestupku – video z kamery nainstalované v policejním autě a výpověď hlídkujícího policisty. Správní orgány z kamerového záznamu zjistily, že žalobce si držel ruku u ucha, a to, že v ní držel předmět, který vypadal jako telefon. Tuto verzi potvrdila i policistova výpověď. Policista sám uvedl, že situaci pozoroval ze vzdálenosti asi 6,5–7 m, ale v návaznosti na dotazy žalobcova zmocněnce uznal, že vzdálenost mohla být i okolo 15–17 m. To ale hodnocení správních orgánů nezměnilo – kamera byla umístěna hned vedle policisty, z jejího záznamu byla nahrávka zřetelná, a tak bylo policistovo zorné pole dost blízko na to, aby i on mohl telefonování pozorovat pouhým okem. S tímto rozhodnutím žalobce nesouhlasil, proto se bránil správní žalobou.

[3] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci nejprve žalobu rozsudkem ze dne 30. 6. 2021, čj. 72 A 13/202-28, zamítl. Posoudil situaci odlišně než správní orgány. Naznal, že videozáznam není natolik ostrý a kvalitní, aby na jeho základě mohl říct, že žalobce za jízdy držel telefon u ucha a hovořil do něj. Důkaz videozáznamem proto shledal nedostatečný. Krajský soud nicméně považoval druhý důkaz, svědeckou výpověď policisty, za dostatečnou na to, aby byl žalobce na jejím základě potrestán. Neshledal v ní žádné rozpory ani okolnosti, které by snižovaly policistovu věrohodnost. Z toho důvodu tedy rozhodnutí žalovaného označil za zákonné.

[4] Žalobce podal proti tomuto rozsudku kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud vyhověl a rozsudek krajského soudu zrušil (rozsudkem ze dne 25. 4. 2023, čj. 8 As 261/2021-34), a to pro jeho nepřezkoumatelnost. Žalobce totiž namítal, že policista během výslechu připustil, že odhad vzdálenosti, ze které žalobce v automobilu spatřil, mohl být o několik metrů delší, než se původně domníval. Z toho důvodu nepovažoval tuto výpověď jako jediný důkaz za dostatečnou k jeho potrestání. Nejvyšší správní soud zavázal krajský soud, aby se v dalším řízení vypořádal s hodnocením věrohodnosti výpovědi policisty. Krajský soud totiž na rozdíl od správních orgánů zpochybnil, že bylo jen z kamerového záznamu možné pozorovat držení telefonu a pokud tedy svoje úvahy vedl jen na základě policistovy výpovědi, měl se její věrohodností k námitce žalobce zabývat důkladněji.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[5] Krajský soud se poté věci znovu zabýval a žalobu v záhlaví označeným rozsudkem opět zamítl. V úvodu připomenul, že důkazní situace, ve které policista tvrdí jednu verzi příběhu a žalobce jinou, je u přestupků tohoto druhu typická. Připomenul také judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které musí policista popsat mobilní telefon natolik konkrétně, aby bylo prokázáno, že telefon opravdu viděl a nemohl se o něm dozvědět jiným způsobem zpětně. Pokud ovšem o pravdivosti výpovědi policisty nejsou pochybnosti, nemusí dopodrobna popisovat všechny atributy telefonu. Jde o to, aby důkazy vytvořily dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný celek.

[6] Krajský soud si videozáznam tentokrát přehrál na kvalitnějším a větším monitoru a ve zpomaleném režimu a naznal, že je dostatečně kvalitní na to, aby sloužil jako důkaz. Na záznamu držení ruky s nějakým předmětem bylo patrné. Krajský soud uvedl, že je vidět, jak žalobce přijíždí ke křižovatce a tzv. „vyblikává“ auto stojící před ním, načež ho následně objíždí zprava. V tu chvíli je stěžovatelův automobil otočen čelně ke kameře a na videu je

pokračování

vidět, že drží levou ruku v jedné nehybné poloze u levého ucha předmět, který připomíná telefon (přesně v takové pozici, v jaké se drží mobilní telefon při telefonování).

[7] Vzhledem k tomu, že policista seděl v autě hned vedle kamery, krajský soud považoval jeho výpověď také za důvěryhodnou. Světelné podmínky i počasí byly v tu chvíli jasné a policista měl několik sekund, ve kterých žalobce zpomalil, na to, aby jeho chování pozoroval. Pokud tedy označil předmět ve stěžovatelově ruce jako telefon, pak je jeho výpověď věrohodná. Z chování policisty i z průběhu celé policejní kontroly není patrné, že by měl policista ke stěžovateli nějaký negativní přístup, a tak není zpochybněna jeho nestrannost. Krajský soud naopak popsal další okolnosti, které poukazují na to, že žalobce měl motivaci se uložení trestu za přestupek bránit. Žalobci se nepodařilo přednést takovou verzi příběhu, kterou by zjištěný skutkový stav zpochybnil.

[8] Především krajský soud uzavřel, že oba použité důkazy se vzájemně doplňují a tvoří logický celek, jehož věrohodnost obstála. Nebylo třeba je doplňovat o další důkazy, a i za této důkazní situace nebyly o stěžovatelově vině pochybnosti.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] V nynější (druhé) kasační stížnosti žalobce (stěžovatel) namítá, že krajský soud stále nenapravil výtky Nejvyššího správního soudu, neřídil se jeho závazným právním názorem, ba naopak rozpory v odůvodnění ještě prohloubil. Připouští, že krajský soud upřesnil, že si video promítal zvětšené a ve vyšší kvalitě, tudíž viděl věci jako registrační značky projíždějících vozidel. Podle stěžovatele však krajský soud nijak nezměnil svůj závěr, že není možné jasně říct, že stěžovatel vůbec držel telefon nebo že telefonoval. Videozáznam telefon nijak nevyobrazuje a je tak v přímém rozporu s výpovědí policisty. Pokud je tedy video natolik detailní, že je v něm možné jasně vidět registrační značky aut, ale ne samotný telefon v ruce a u ucha stěžovatele, krajský soud nevysvětlil, jak může video sloužit jako důkaz usvědčující ho z telefonování. Krajský soud používal pouze vedlejší argumenty o pozici stěžovatelovy ruky či o jeho pohybech, ale nezmiňuje, že by viděl samotný telefon. Rozpor mezi důkazy proto zůstal.

[10] Dále stěžovatel nesouhlasí, že by věrohodnost policistovy výpovědi nijak nenarušil omyl ohledně jeho vzdálenosti od stěžovatelova automobilu při zpozorování údajného přestupku. Naopak to je podle stěžovatele zásadní omyl, který svědčí o tom, že celá výpověď policisty není spolehlivá. V návaznosti na tyto dva argumenty stěžovatel zdůrazňuje také otázku nevhodného pozorovacího úhlu, který měl policista vůči automobilu stěžovatele. Trvá na tom, že videozáznam zachycuje, že policista měl nevhodný úhel pohledu a že ani při přímém pohledu stěžovatelova auta na kameru není telefon v ruce zřetelný.

[11] Nakonec stěžovatel upozorňuje, že stále přetrvávají pochybnosti o jeho vině, a proto nemůže být za přestupek odpovědný. Krajský soud sice doplnil úvahy o některé informace – stav bodového hodnocení stěžovatele; motivaci k jeho obraně; způsob celé jeho jízdy či stěžovatelovu reakci po zastavení policistou – ty ovšem pochybnosti stále dostatečně nevyvrátily. Nadto se tímto odkazem krajský soud nemohl zbavit povinnosti zabývat se dalšími okolnostmi, které mu stěžovatel předkládal. Zejména stěžovatelova údajná pasivita před správními orgány (která ovšem podle stěžovatele nenastala) nic nemění na tom, že

skutkové okolnosti musely být postaveny na jisto. Rozsudek krajského soudu je tedy stále nepřezkoumatelný.

[12] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout, případně odmítnout pro nepřijatelnost. Ve vyjádření shrnul předchozí vývoj případu, řadu skutkových okolností, obsah prvního rozsudku Nejvyššího správního soudu a napadeného rozsudku. Uvedl, že správní orgány posoudily výpověď jako věrohodnou, jelikož je podpořena i videozáznamem z kamery. Odhad vzdálenosti, na kterou policista situaci pozoroval, není natolik důležitý, aby znevěrohodnil všechna jeho tvrzení, jelikož i z ní mohl do auta stěžovatele dohlédnout. Oba důkazy, svědecká výpověď i videozáznam jsou tedy ve vzájemném souladu a logické spojitosti.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] V projednávané věci jde o opakovanou kasační stížnost, která je až na stanovené výjimky nepřijatelná (§ 104 s. ř. s. a usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009-165). Navíc se také jedná o věc, ve které před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a je tedy třeba zabývat se její přijatelností (§ 104a s. ř. s.).

[14] Nejvyšší správní soud proto nejprve zkoumal tyto dva předpoklady věcného přezkumu napadeného rozsudku a dospěl k závěru, že kasační stížnost je sice přípustná, není však přijatelná.

[15] Stěžovatel reaguje na to, co zaznělo v pořadí druhém rozsudku krajského soudu a tvrdí, že v něm krajský soud nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu. Tato polemika je navíc adresná a na text rozsudku dostatečně reaguje. Kasační stížnost tedy splňuje podmínku přípustnosti (§ 104 odst. 1 písm. c) s. ř. s.).

[16] U posouzení přijatelnosti se pak Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda kasační stížnost *svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a s. ř. s.). Kasační stížnost je přijatelná, pokud: (i) se dotýká zatím judikaturou neřešených právních otázek; (ii) se týká právních otázek řešených rozdílně; (iii) je třeba judikaturního odklonu; či (iv) došlo k zásadnímu pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (např. usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS jehož závěry se použijí i mimo oblast mezinárodní ochrany, viz usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS). V nynější věci přichází v úvahu čtvrtý důvod, který je však jen výjimečným nástrojem pro řešení zásadních pochybení. Použije se v případech, ve kterých krajský soud: (a) ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování bude docházet i v budoucnu, či (b) v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (viz výše zmíněné usnesení čj. 1 Azs 13/2006-39).

[17] Ani jedna z těchto (naposledy zmíněných) dvou situací v nynějším případě nenastala. Stěžovatel v kasační stížnosti namítá primárně nepřezkoumatelnost závěrů krajského soudu, resp. jejich nezákonnost spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu, vypořádání důkazů a jejich hodnocení ve vzájemných souvislostech. Výslovně stěžovatel zmiňuje především nevypořádání se s nevhodným pozorovacím úhlem policisty a omylu ve vzdálenosti při pozorování.

pokračování

[18] K takové argumentaci stěžovatele je třeba předně uvést, že by odporovalo smyslu institutu přijatelnosti kasační stížnosti, pokud by se měl Nejvyšší správní soud zabývat vytvářením judikatury ohledně dílčích skutkových otázek (usnesení NSS z 29. 1. 2024, čj. 8 As 241/2022-25, bod 13; ze dne 19. 4. 2024, čj. 8 As 270/2022-47, bod 15; či ze dne 20. 10. 2023, čj. 8 As 166/2022-30, body 11-12). Je to především krajský soud, který hodnotí napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně skutkových otázek a sám si o nich činí úsudek. Zásah ze strany Nejvyššího správního soudu je v tomto ohledu výjimečný a omezuje se zpravidla na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (rozsudky NSS z 1. 3. 2017, čj. 6 As 256/2016-79, bod 21, či z 13. 5. 2020, čj. 6 Afs 7/2020-52, bod 23). Nejvyšší správní soud má tedy do hodnocení skutkových otázek zasahovat pouze tehdy, byl-li závěr krajského soudu v tomto ohledu zatížen hrubou vadou.

[19] Krajský soud se v nynější věci zabýval všemi námitkami, které stěžovatel vznesl, a skutkovými okolnostmi, na které upozornil, na rozdíl od prvního (zrušeného rozsudku), ve kterém otázku kvality výpovědi policisty v řadě ohledů v podstatě zcela pominul. Konkrétně se krajský soud nyní vypořádal i s otázkou vzdálenosti policisty od vozidla stěžovatele a tím, že jeho pozorovací úhel a výhled byly dostatečné (body 47 a 50 napadeného rozsudku). Jeho posouzení je srozumitelné, logické a neobsahuje takové hrubé nedostatky svědčící přijatelnosti kasační stížnosti, na jejichž základě by Nejvyšší správní soud musel závěry krajského soudu korigovat.

[20] Krajský soud také následoval předchozí ustálenou judikaturu ohledně dokazování v případě dopravních přestupků (včetně porušení zákazu řidiče držet při jízdě telefonní přístroj) a aplikoval ji na nynější případ. Ani v tomto ohledu není pro posouzení přijatelnosti kasační stížnosti zásadní, zda se krajský soud dopustil případných nevýrazných pochybení či dílčích nepřesností. Z odůvodnění napadeného rozsudku není zřejmé, že by se krajský soud dopustil pochybení dosahujících takové intenzity, aby byla kasační stížnost přijatelná. Pro opačný závěr by se muselo jednat o skutečně zásadní pochybení (usnesení čj. 1 Azs 13/2006-39 nebo usnesení NSS ze dne 31. 1. 2018, čj. 1 Azs 379/2017-26, bod 10; či novější usnesení NSS ze dne 19. 4. 2024, čj. 8 As 270/2022-47, bod 15).

[21] Krajský soud se v odůvodnění zabýval věrohodností výpovědi policisty, jak ho Nejvyšší správní soud zavázal a jak judikatura předpokládá (viz rozsudky NSS ze dne 17. 6. 2011, čj. 7 As 83/2010-63; či ze dne 21. 9. 2020, čj. 6 As 230/2019-19, bod 14). Uvedl, že policista měl z auta přímý čelní výhled na stěžovatele; mohl ho pozorovat několik sekund; když stěžovatel zpomalil, aby předjel auto v křižovatce; počasí, světelné podmínky a provoz v křižovatce byly ten den dobré; a policista popsal situaci stejně, jako je zaznamenána na videu (body 41, 44, 47 a 48 napadeného rozsudku).

[22] Krajský soud proto uvedl, taktéž v souladu s judikaturou, že je důležité, že dohromady tvoří důkazy dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný celek (za všechny např. rozsudky NSS ze dne 22. 7. 2011, čj. 7 As 102/2010-86; či výše citovaný rozsudek čj. 3 As 73/2013-42). I když videozáznam nemá takovou kvalitu, aby na něm byl jasně zřetelný telefon, je viditelné, že stěžovatel v ruce něco drží, policista pak během výpovědi potvrdil, že se jednalo o telefonní zařízení (body 45 napadeného rozsudku). Ve smyslu citovaných judikatorních závěrů krajský soud uzavřel, že výpověď policisty a videozáznam se doplňují a v relevantních skutkových okolnostech se shodují.

Nenastal mezi nimi rozpor, naopak vzájemně korespondují (body 43 a 59 napadeného rozsudku).

[23] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud posoudil otázku viny za spáchání přestupku s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti stěžovatelova případu v souladu s předchozí judikaturou a nijak nevybočil z ní nastavených mezí.

V. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[25] Co se týká nákladů řízení, odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost je na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti druhem zjednodušeného věcného přezkumu rozhodnutí krajského soudu (usnesení rozšířeného senátu NSS z 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, bod 18). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, ji soud nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. srpna 2024

Milan Podhrázký
předseda senátu